

Dapli che 1500 francs per abitar e per energia

Igl Uffizi federal per statistica ha examinà la situaziun economica e sociala da la populaziun

DA MARTIN CABALZAR

■ L'onn 2013 muntava la media dal gudogn disponibil per tegnairechasa privat a 7130 francs per mais. Ina gronda cumpart da questa summa vegn impundida per il consum. Aschia furman las expensas per abitar e per energia cun 1520 francs il pli impurtant post en il budget dal tegnairechasa privat. Quai resorta da la reschertga davart la situaziun economica e sociala dals tegnairechasa, realisada 2013 da l'Uffizi federal per statistica. Las entradas disponibilas d'in tegnairechasa vegnan deducidas da l'entrada brutto e muntava 2013 en la media 7130 francs per mais. Resguardadas èn las entradas da tut las persunas che vivan en in tegnairechasa che consista en la media da 2,19 persunas. Il nivel d'entras da tegnairechasa che consistan d'ina singula persuna è consequentamain pli pitschen che quel da tegnairechasa che cumpeglian pliras persunas che spigentan las entradas dal tegnairechasa.

Tar las entradas quintan sper il salari mensil era supplements e la 13avla paja, tut las rentas, prestaziuns socialas e transfers d'auters tegnairechasa sco er il retgav da valurs sco tschains e dividendas.

La repartiziun da las entradas n'è betg simmetrica. L'onn 2013 han 61 pertschient da las chasadas stui registrar entradas sut la media.

La gronda part deriva dals salaris

Ils resultats da la reschertga conferman che ils salaris èn era stads 2013 la pitga la pli impurtanta dal budget da las chasadas. Els correspundan a 75,8 pertschient da las entradas bruttas. Las rentas e las prestaziuns socialas èn cun 19 per-

L'Uffizi federal per statistica ha intercurri las expensas dals tegnairechasa svizzers.

KEYSTONE

tschient la segunda impurtanta funtauna da las entradas da las chasadas.

Las entradas che sa resultan da gudogns da vaglias han giugà 2013 mo ina rolla secundara, en la media mo 3,8% dal gudogn brut. Mo tar mintga settavel tegnairechasa ha questa cumpart muntà dapli che tsching pertschient da l'entrada brutta.

Ils pajaments dals tegnairechasa privats, sco per exempel aliments, han contribuì per 1,4% a las entradas brutto. Per

ina da quaranta chasadas han questas entradas muntà ina quarta da las entradas bruttas. Questa situaziun sa preschenta cunzunt tar persunas divorziadas che edutgeschan persulas lur uffants.

5,6 pertschient per la cassa da malsauns

Las expensas obligatoricas han muntà 2013 radund 2920 francs per mais u 29,1 pertschient da las entradas bruttas. Tar las expensas obligatoricas furman las ta-

glias cun la media 1180 francs per mais il pli impurtant post. Quai correspunda ad 11,7 pertschient da las entradas bruttas.

Tar las expensas obligatoricas quintan era las contribuziuns (10 pertschient da las entradas bruttas) sco per exempel las contribuziuns a la cassa da vegls e survivents sco er alla cassa da pensiun, las premias obligatoricas da la cassa da malsauns (5,6%) sco era contribuziuns da transfer en ulteriurs tegnairechasa (1,7%).

Sis pertschient per divertiment, recreaziun e cultura

Las entradas disponibilas vegnan impunidas cunzunt per il consum e per servetschs. Questa cumpart correspunda a 54,5 pertschient da las entradas bruttas. Per l'onn 2013 han in resgistrà expensas da radund 1520 francs u 15,1 pertschient da las expensas bruttas per abitar e per l'energia.

Ina impurtanta expensa da consum è il traffic cun 7,8 pertschient, divertiment, recuvrada e cultura cun sis pertschient, virtualisas e bavrondas senza alcohol 6,4% sco era per pernottaziuns en hotels e pensiuns 5,8%.

Betg resguardadas sco expensas da consum vegnan expensas chaschunadas entras premias supplementaras tar las cassas da malsauns sco er ulteriuras segiradas. L'onn 2013 han las chasadas svizzras impundi per questa sparta tut en tut 3,5 pertschient da las entradas bruttas.

Tge resta anc?

Resguardond tut las expensas resta per las singulas chasadas privatas anc in import da 1329 francs per mais per spargnar, quai che correspunda ad ina cumpart da 13,2 pertschient da l'entrada brutta. Quai munta che tegnairechasa cun entradas bassas da main che 5000 francs brutto han nagina pussaivladad da far spargns. Questas chasadas dattan savens ora dapli daners che quai ch'ellas pon recaltgar. Quai na stat betg l'ultim en connex cun ina cumpart proporziunalmain auta da persunas pensiunadas cun ina cumpart da 55 pertschient en questa classa. Tar questas chasadas vegn ina part da las expensas dal tegnairechasa finanziada entras absorbar la facultad.